

Оцінка інтелектуально-інноваційної діяльності в контексті екологічно збалансованого розвитку

Денисенко П.А., асистент

Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

Вплив комплексної інтелектуально-інноваційної перебудови в соціально-економічній системі носить для довкілля позитивний характер, зокрема якщо завдяки цьому підвищується віддача від використання наявних обмежених ресурсів. Тобто в умовах економіки, орієнтованої на знання, на кожну використану тону умовногоскупного ресурсу припадає більша сума з остаточно спожитого валового регіонального продукту – ВРП (так званий показник ресурсопродуктивності – РП). Таким чином, економічне зростання відносно менше залежатиме від матеріально-ресурсної складової, а наявні ресурси, зокрема природні, будуть вичерпуватися з меншою швидкістю, а за можливості навіть відновлюватися. Разом з тим, таке підвищення ефективності використання ресурсів саме по собі не призводить до екологічно-збалансованого соціально-економічного розвитку. Завжди існує варіант збільшення обсягів споживання та, відповідно, все більшого залучення додаткового об'єму ресурсів через можливість отримання додаткового прибутку. Окрім того, сама специфіка грошового вираження як самих показників продуктивності ресурсів, так і ВРП відповідної країни має бути врахованою. Тому можна запропонувати наступний критерій оцінки впливу інтелектуально-інноваційної діяльності на забезпечення екологічно збалансованого розвитку:

$$\Delta ВРП_i \leq \Delta РП_i \quad (1)$$

Тобто зростання ВРП за певний період має бути повільнішим за зростання продуктивності ресурсів, залучених для його отримання за той самий період. За цієї умови навіть постійне зростання потреб населення як фактор додаткового залучення ресурсів компенсуватиметься інноваційним удосконаленням системи виробництва.

Запропоноване порівняння зміни двох показників все ще не враховує особливості відновлюваності та невідновлюваності ресурсів, а просто констатує покращення ситуації з їх використанням у виробничій сфері. Особливої уваги при цьому заслуговує врахування можливого повторного використання відходів виробництва та відтворення ресурсів з них.

Загалом виходить, що роль утворення, поширення та застосування принципово нових знань, методів та підходів у соціально-економічній системі – це не тільки конкретна конкурентна перевага а й шлях до еколого-економічної узгодженості.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-

практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 58.